

Ciril Sorč

NEIZMERNNA MOČ DOTIKA

Premiselek o mestu dotika
v krščanskem življenju

Kot da nisem na pravem planetu,
ampak v nekem umišljenem in virtualnem svetu,
ko se mimo mene premikajo
(na zaslonu in po blatnih ter prašnih poteh)
množice beguncev,
katerim je bil ukraden dom
ali iščejo v tujini trdna tla pod nogami.

Kje so tisti dotiki,
ki vodijo v objem Drugega,
k vsem in vsakomur?!

Ciril Sorč

NEIZMERNNA MOČ DOTIKA

Premislek o mestu dotika
v krščanskem življenju

DRUŽINA
Ljubljana 2018

Uvod: Vstop v dotik

Ko vstopamo v svet krščanske vere, pogosto sestavljamo posamezne vsebine brez kakršne koli povezave. Mislimo, da si lahko vzamemo iz bogate zbirke to, kar ustreza naši želji in predstavi. Kmalu spoznamo, da je to nekakšen labirint ali osamelec, ki ne vzdrži v naporih življenja. Manjkajo korenine in vez z okoljem. Toda kristjan ni osamelec. Ker vlada v nas zakonitost ljubezni troedinega Boga, je medsebojna naravnost bistvena vsebina vsega, kar prihaja iz njegovih rok. V navezi z drugimi postajamo bolj MI. Naša tragedija ni v tem, da smo sami, ampak v tem, da smo osamljeni. Potrebujemo dotik. Kajti dotik je tisto nekaj več, kar daje našemu življenju smisel. Ker sem sam preizkusil to navezo in njeno trdnost, sem se odločil stopiti po poteh dotika in odkrivati njegove globine. Vem, da nisem (do sedaj) prišel daleč, sem pa skušal upoštevati ta dotik kot rdečo nit vsega svojega iskanja. Spoznavam pravzaprav, da je to dotik, ki me vodi k Njemu, ki je Dotik dotikov. Odstranimo ta sklepni kamen, ki povezuje celotno zgradbo, in ves obok se bo zruši.

V pričujočih zapisih se želim dotakniti nekaterih verskih vsebin in področij, ki na poseben način izražajo navezo z Bogom, bližnjim in vsem stvarstvom, ter jo utrjujejo. Upam, da vam bo zapis ponudil vsaj skromen oprijem pri

vašem vzpenjanju k odkrivanju naveze Očeta in Sina in Svetega Duha; naveze, v katero sem tudi sam povabljen. Ta naj prinese v vas še nove stvarjenjske in odrešenijske dotike. Dotik, ki ga imamo pred očmi, ni tisti, ki zgolj označi ali predstavi določena bitja in stvarnosti, ampak jih tudi oblikuje, saj jim podari in vtisne pečat novega življenja. Priznam, da zapis ni sistematičen, celovit in izčrpen. Želim samo pokazati in opozoriti na nekatere verske vsebine, ki jih pogosto zanemarjamo in siromašimo. Takšna bistvena razsežnost je razsežnost *dotika*. Dotik nas postavlja v tista razmerja, ki izpolnjujejo zakonitost Ljubezni.

Čim bolj se poglobljam v Božja sporočila, tem bolj spoznavam, da se dotikajo drugo drugega in da sestavljajo mrežo odnosov, ki prispeva h graditvi Božjega kraljestva na zemlji. Tako smemo skleniti, da je kristjan človek z vso prihodnostjo pred seboj. Saj nismo bili ustvarjeni predvsem zato, da bi lahko ljubili Boga, temveč zato, da bi Bog lahko nas ljubil.

*Prihajamo iz dotika
ter iz njega in v njem živimo*

Je razlika, če znanca nagovorim z »Bog z vami« ali z »zdravo« ali pa mu podam roko in ga pritisnem na srce. Je razlika, če človeka, ki žaluje, tolažim z besedami »ne bodi tako žalosten« ali pa ga preprosto, čeprav molčé, objamem. Razlika je tudi, če nekomu rečem »ljubim te« ali pa mu to izrazim s poljubom in stiskom na srce. Stisk roke izmeri temperaturo ljubezni do bližnjega. Še globlje: ljubezen je dotik dveh src, ki se zlijeta v eno.

Izpoved srca morem vendar preko telesnih dotikov veliko bolje posredovati ali razložiti kot pa samo z besedami. Zato je tudi srednjeveška filozofija učila: »Nič ni v razumu, kar ni bilo prej v čutih« in teologija je na tem zgradila: »Meso je jedro odrešenja« (*caro cardo salutis*). Medčloveška komunikacija je tako nerazumljena brez telesa. In zakaj? Ker telo in duša vse do vstajenja sestavljata nerazdružljivi stik. Zato more od vsakega telesnega dotika izhajati tudi zdravilna moč, vsaj takrat, če izhaja iz srca in se vrača v srce.

Krščanska vera je vera dotika. Če ostane vera samo stvar »katekizma« in zapovedi in se ne dotakne našega srca, zgubi svojo življenjsko moč. Prava vera je tista, *ki jo živimo drug z drugim in drug za drugega; nikakor pa ne drug mimo*

drugega ali drug proti drugemu! Teologija dotika nas mora odločno predramiti in spodbuditi za zagovornike in solidarne pomočnike tistim, ki potrebujejo in iščejo v brezizhodnih »procesijah« človeka vredno življenje. Porajati se more iz dotika z živim Bogom in se uresničevati v molitvi in delih ljubezni. Krščanska vera je tako izhodišče odnosa med Bogom in človeštvom. Torej ni »nalepka«, ki ne pusti pečata v človekovi globini, ampak je globoko v notranjost zasajeno »prepoznavno znamenje«. V dotiku moremo prepoznati skrb, zavzetost in zvestobo človeku. Sveti Gregor iz Nareka pravi, da je molitev mogočno zdravilo za telo in dušo. Na Boga se obrača kot na resničnega *Zdravnika*, ko prosi: »Ozdravi me, Zdravnik!« (prim. *Communio*, 2018, 136-139). Pri Jezusu nismo zgolj pacienti, ki se obračajo nanj takrat, ko so izrabili lastne izvire in možnosti. Jezus je zdravnik, ki se posveti celemu človeku in poseže do korenin zla, kjer ima bolezen in zlo svoj izvir; do tja, kjer je prekinjen ali ranjen življenjski dotik.

Dotik vzpostavi pristen, zdravilen odnos med Bogom in človekom. Na vsakem koraku se dotaknemo Boga (prim. *Apd 17,27-29*), »saj ni daleč od nikogar izmed nas. Zakaj v njem živimo, se gibljemo in smo. Ali, kakor so povedali nekateri od vaših pesnikov: '... saj smo po rodu iz njega'. Ker smo torej Božjega rodu, ne smemo misliti, da je božanstvo nekaj, kar je podobno zlatu ali srebru ali kamnu, ki sta ga izoblikovali človeška umetnost in domiselnost.« To je razlog, da se Bog od tega, kar je ustvaril *nikoli ne loči*. Zato krščanstvo ni vera, ki se zadovolji z oddaljenostjo in razdaljo, ampak vzpostavlja odnos, v katerem se Bog podarja človeku ter ga sprejema v ljubeč objem; človek pa se izroča Bogu in prejema od njega milostni dotik, ki je uosebljen v učlovečenem Božjem Sinu. Jezusov dotik izpričuje, da smo živi in ljubljani. Tako se je nebo dotaknilo zemlje in zemlja počiva v Božjih rokah. O tem dotiku se izraža krščanska mistika na različne načine. Janez od Križa tudi takole: »O

ti nežni dotik, Beseda, Božji Sin, povej: Kako da se dotikaš rahlo ti, ki si strašen in mogočen in da prodiraš prav v globino moje duše in se je rahlo dotikaš« (prim. Duhovna pesem, 236). Pravi dotik izvira iz osebnega darovanja, ki obogati prejemnika in darovalca.

H krščanski antropologiji bistveno spada tesen, osebni odnos, *dotik, ki ustvarja bližino*. To je razvidno že iz bibličnega pojmovanja stvarjenja. Bog stvarnik »zgnete« človeka s svojimi rokami in ga napolni z oživljajočim duhom. Razlog? Nezadržna ljubezen. V stvarjenju je Bog hotel nekoga, kateremu bo mogel podarjati tisti odnos, ki vlada v Bogu in je značilen za Boga razodetja in predvsem za Boga Jezusa Kristusa. Z dotikom je Jahve oblikoval človeka in ga z dihom priklical v bivanje. Človek je postal odnosno bitje; iz dotika za dotik. Pri stvarjenju žene je Jahve »posegel« v človeka-adama, da bi se tako Adam prepoznal v svoji ženi Evi. Konstitucija o Cerkvi v sedanjem svetu 12,4 lepo pravi: »Toda Bog ni ustvaril človeka samega: že od začetka ju je ustvaril moža in ženo (1 Mz 1,27). Njuna medsebojna zveza sestavlja prvo obliko občestva oseb. Človek je namreč do globin svoje narave družbeno bitje in brez odnosov do drugih ne more ne živeti ne razvijati svojih darov.« Najbolj nam približajo odnos med Bogom in človekom poimenovanja, kot so zaveza, oče, ženin, sin, otrok, ... imena, ki poimenujejo dotik, ki predstavlja najgloblji osebni odnos.

Mnoge upodobitve stvarjenja nam želijo predstaviti stvarjenje človeka kot povabilo v Božji objem. Michelangelova freska stvarjenja človeka v Sikstinski kapeli na globok način predstavi to »stvarjenje z dotikom«. Jahvejev stvarjenjski dotik vzpostavlja bližino med Bogom in človekom. Tako občudujemo stvarjenje kot prvi Božji dotik stvarstva in vdihnjenje duha kot oživljajočo moč in podobnost Bogu. Na vsakem koraku se dotikamo Boga, saj v njem tudi bivamo in smo.

»Kar zadeva človeka, ga je (Bog) izoblikoval s svojimi rokami tako, da je vzel od zemlje to, kar je najboljše in najbolj čisto, ter je zmesil v (pravšnji) meri svojo moč z ilom; dejansko je zarisal v oblikovano meso svoje poteze ... Da bi oživel, je dihnil v človekov obraz dih življenja in človek je postal podoben Bogu po dihu pa tudi po izoblikovanem mesu« (sv. Irenej). Dotik pomeni z biblično-teološkega vidika skrb za telesno in duhovno življenje. Lahko rečemo: porajamo se iz dotika za dotik. Dotakniti se pomeni posvetiti se drugemu, vstopiti v svet bližnjega. Tako teološka antropologija nove zaveze spominja na pomembnost aktivne zavzetosti za človeka. Za polno samouresničenje osebe je potrebno pripraviti v sebi popolno praznino – prostor za bližnjega in Svetega Duha. Uresničeni človek je *nič, ki je poln Boga*. Je človek, v katerem sta obdarovanost in sprejetost dva najbolj dragocena dotika v njegovem življenju.

1. Zaveza kot pripadnost, ki obvezuje in vključuje

V velikonočni skrivnosti Kristusove smrti, vstajenja in poslanja Svetega Duha stoji pred nami triptih, odrešenjska umetnina, stkana iz stikov in sestavljena iz treh med seboj nerazdružljivih delov, ki vsak na svoj način, nikakor pa ne drug brez drugega, izražajo resnico o človeku. Da pa spoznamo resnico o človeku, moramo spoznati resnico o Bogu. To spoznanje pa je spoznanje vere, ki jo Jacques Loew mojstrsko opiše kot »črno svetlobo«. Ta svetloba skrivnosti ne odpravi, ampak jo presvetli do takšne mere, da v njej odkrivamo (ne da bi kdaj dokončno odkrili) neslutene globine. Zato moramo vzklikniti tudi pred poglobljanjem v velikonočno skrivnost, ki je »povzetek in vrhunec« Božjega zavzemanja za nas in tako najvišje razodetje Boga samega: »Skrivnost vere!«

Gregor iz Nareka spominja vse teologe, da teologija ni razprava o Bogu, ampak je zlasti razumsko podprto prizadevanje vere, da bi govorili z Bogom. Ukvarjanje s teologijo zajema prizadevanje za živi odnos z Bogom in njegovim stvarstvom. Tukaj imamo opraviti z Bogom, ki ga ne moremo dojeti z našim razumom, se mu ne moremo prikupiti z dejanji, dotakniti se ga moremo le s srcem, le tako, da ga vzljubimo, da *njemu, ki je Ljubezen, odgovorimo z ljubeznijo*. Bogu, ki ima veliko srce, odgovorimo tako, da mu na stežaj odpremo svoje srce. Kako reven je bog filozofov ali bog za »vsak primer«, bog kot »mašilec lukenj«. Ti bogovi so *nedotakljivi* pa tudi se niti ne dotaknejo mojega središča, srce se ob njih ne ogreje. Vse drugačen je Bog Jezusa Kristusa. Bog, ki je polnost življenja in v katerem polje bogastvo ljubezni, Bog, v katerem je eno samo podarjanje Očeta in Sina in Svetega Duha, nam po velikonočni skrivnosti na stežaj odpira vrata svojega srca in nas vabi k tej Božji gostiji ljubezni.

Med mnogimi drugimi teološkimi vsebinami, ki zahtevajo njim lasten pristop, so še *teologija dotika, theologija osvoboditve*, objema, igre, veselja, plesa, čudenja ... in ti stega pristopa h globljemu dotiku z Bogom, ki odkrivajo Božjega Mojstra pri vzpostavljanju teh dotikov. To je evangeljska vera, ki prebujajo življenje za večnost. Človek, ki ga ni nikoli objela roka ljubljene osebe; ki je prikrajšan za vsak objem, nasmeh, ni samo ubog, ampak tudi bolan. Prav zato se je Jezus vedno znova dotikal ljudi, ki jih je srečal, in spoznaval njihovo stisko, potrebo in meril »utrip« njihovega srca.

Marko nam vedno znova posreduje pripovedi o čudežnih ozdravitvah in vsemogočni moči, ki jo srečamo v Jezusu. Kako ozdravlja Jezus? Skrbno preberimo poročila o čudežih in znamenjih v Markovem evangeliju. Pozorni bodimo na sporočilo posameznih izrazov in na njihovo sporočilno vlogo v celotni pripovedi. Jezus se sklanja, da dviga

svojo najljubšo stvaritev – človeka, na mesto, ki mu ga je pripravil – Božje. Jezus ne ozdravlja tako, da odstranjuje, temveč da *sprejema nase*, ker greh mora biti zbrisan, *nekdo ga mora »plačati«*. In ker je greh žalitev Boga, ga more zado-
stiti samo nekdo, ki je tudi sam Bog. Jezus »zadene« grešne-
ga človeka na tisto ramo, na kateri je nosil križ odrešenja.

Jezusovo zdravilno delovanje takrat v Palestini kakor tudi v našem časuW predstavlja dotik, po katerem prihaja v naše življenje odrešenjska milost. *Vera v Jezusa Kristusa osvobaja človeka greha, žalosti, notranje praznine, osame ... in je vir veselja, ki nam ga ne more nihče vzeti*. Človek, ki se po Kristusovem dotiku »razbremeni« teže greha in od-tujenosti, postane vstajenjski človek. Ni več »homo incur-vatus in seipsum«, pač pa »homo resurrectionis«, človek vstajenja.

2. Načini, kako dela Jezus čudeže

Jezus je tisti zdravnik, ki se popolnoma posveti bolne-mu in ranjenemu človeku. Ponudi bolnemu roko. Jezusov dotik ni nekakšen površinski poseg, ampak zdravilno po-sega v človekovo notranjost; vzpostavlja most, preko kate-rega priteka k človeku zdravilna moč milosti. Znova mu pomaga vstati (tako npr. Petrovi tašči: Mr 1,30sl. Mr 1,40, Jairovi hčeri: Mr 5,21sl., in usposobi za služenje). Slepota je izgubljeni stik z zunanjim svetom.

Duhovna slepota. Bolj kot zunanja slepota je »usodna« notranja zaslepljenost in kratkovidnost. To moremo raz-brati iz poročil o ozdravitvi sleporojenih. Med čudeži me zelo nagovori Jezusovo srečanje s slepimi. Ta slepi je mogel čudež dotika tudi izkusiti. In prevzame me, kako zavzeto in s kakšno intimnostjo Jezus tu pristopi, čeprav bi to lah-ko storil z enim samim stavkom ali samo besedo. Toda ne:

Jezus pljune na tla; s svojo slino napravi nekakšno testo, ki ga namaže na oči slepega in ga pošlje k vodnjaku, da se umije. Seveda si mislite: Ali ni to neprijetno, da se te dotakne s slino doslej tuj človek? Pri tistih, ki se ljubita ni to nikakršen problem, in gotovo tudi ne pri starših v odnosu do njihovih otrok. Kako pogosto zdravimo majhne rane ali kraste kar s slino. Toda pri ljudeh, v katerih se kuha sovraštvo, smemo reči, da je slina tisto, kar je najbolj čisto na njem. Na tem mestu Janezovega evangelija opiše sleporojeni sprašujoči kritiki celo večkrat, kako se ga je Jezus dotaknil. Jezus je pri tem odprl oči tako, da je tisti, ki doslej ni mogel videti tega sveta, mogel tudi spoznati, kdo je tisti, ki mu je odprl oči, Kristus oči. Preko dotika oči sleporojeni ni samo spregledal, ampak je postal veren: še večji je bil čudež odprtja notranjih oči; spoznanje, da je tisti, ki mu je odprl oči Kristus. In kakor se je zgodilo temu sleporojenemu, se zgodi tudi mnogim drugim ljudem, ki srečajo Jezusa; Njega, ki se dotakne njihovega srca, sprejmejo vase.

Pri evangelistu Mateju je zapisano (14,34-36): »Ko so se prepeljali na drugo stran, so prišli na kopno, v Genezaret. Ljudje tistega kraja so ga prepoznali. Poslali so po vsej tisti okolici in privedli predenj vse bolnike. Prosili so ga, da bi se samo dotaknili roba njegove obleke, in tisti, ki so se ga dotaknili, so bili rešeni.«

Zgovoren je tudi naslednji dogodek: »Slepi berač Bartimaj je kljub opozorilom množice, naj ne vpije na vse grlo, klical: 'Davidov Sin, usmili se me'. Jezus ga ozdravi in mu reče: 'Pojdi, tvoja vera te je rešila'. Epilog razburljivega dogodka je bil, da je Bartimaj takoj spregledal in šel po poti za njim. Z Bartimajem moramo tudi mi vedno znova vzklikniti: »Rabuni, da bi spregledal!« in čakati na njegov odgovor: »Pojdi, tvoja vera te je rešila!«, da bi spregledali in šli po poti za njim (prim. Mr 10,51-52).

Dolg in natančen postopek glede ozdravljenja slepega od rojstva (prim. Jn 9,1-41) bi bil vreden večje pozornosti...

Jezus je pljunil na tla in s slino naredil blato. Pomazal mu je z blatom oči in mu rekel: »Pojdi in se umij v vodnjaku Síloa« (kar v prevodu pomeni Poslani). Odšel je torej in se umil. Ko se je vrnil, je videl. Tisti dan, ko je Jezus naredil blato in mu odprl oči, je bila sobota. In farizeji so ga spet spraševali, kako je spregledal. Dejal jim je: »Blata mi je dal na oči, nato sem se umil in vidim.« Nekateri izmed farizejev so tedaj govorili: »Ta človek ni od Boga, ker ne spoštuje sobote.« Drugi pa so govorili: »Kako?« On pa je rekel: »Prerok je.«

Judje niso hoteli verjeti, da je bil slep in da je spregledal, dokler niso poklicali staršev tega, ki je spregledal. Vprašali so jih: »Je to vaš sin, o katerem pravite, da se je rodil slep? Kako, da zdaj vidi?« Starši so odgovorili in rekli: »Veva, da je to najin sin in da se je rodil slep; kako to, da zdaj vidi, pa ne veva, in kdo mu je odprl oči, midva ne veva. Njega vprašajte. Dovolj je star... Bi mar tudi vi radi postali njegovi učenci?« »Mi vemo, da je Mojzesu govoril Bog; o tem pa ne vemo, od kod je.« Mož jim je odvrnil in rekel: »To je res čudno, da ne veste, od kod je, meni pa je odprl oči. Vemo, da Bog grešnikov ne usliši. Kdor pa Boga časti in uresničuje njegovo voljo, tega usliši. Od vekomaj se ni slišalo, da bi kdo od rojstva slepemu odprl oči. Če ta ne bi bil od Boga, ne bi mogel ničesar storiti.« Odgovorili so in mu rekli: »Ves si rojen v greh, pa nas boš učil?« In vrgli so ga ven. (Drugачen pristop zasledimo v ozdravitvi slepega v Betsaidi (i; prim. Mr 8,22-30).

Na poti, ko je Jezus odhajal od tam, sta se mu pridružila dva slepa in vpila: »Usmili se naju, Davidov sin!« Ko je stopil v hišo, sta slepa prišla k njemu. Jezus jima je rekel: »Ali verujeta, da morem to storiti?« »Da, Gospod,« sta mu dejala. Tedaj se je dotaknil njunih oči in rekel: »Zgôdi se vama po vajini veri!« In oči so se jima odprle. Jezus jima je nato ostro zabičal: »Glejta, da nihče ne izve!« Ko pa sta odšla, sta ga razglašala po vsej tisti deželi.

Jezus ozdravlja v soboto in v shodnici. »Jezus je večkrat ozdravljaj tudi v shodnici, kar je imelo zopet svoje sporočilo. Tam je bil mož, ki je imel *suho roko*. Poleg vsega je bila še sobota. Shodnica in sobota sta prostor in čas, ki je posvečen samo Jahveju. Judje so pozorno prežali nanj, ali ga bo ozdravil v soboto, da bi ga tožili. Tedaj je rekel možu s suho roko: »Vstani in stopi v sredo!« Njim pa je rekel: »Ali se sme v soboto delati dobro ali zlo, življenje rešiti ali uničiti?« Ti pa so molčali. Jezno jih je premeril z očmi in žalosten nad zakrknjenostjo njihovih src rekel človeku: »Iztegni roko!« Iztegnil jo je in roka je bila ozdravljena. Bolnik je bil prikrajsan za moč roke, ki je bila njegov življenjsko potreben del telesa. Jezus izzove gručo ljudi, predvsem pa farizeje, ki jih je jezno premeril z očmi, žalosten nad zakrknjenostjo njih src. Predvsem je kaplja čez rob ozdravitev v soboto in tako krši sobotni počitek. Zavedati se moramo, da tukaj ni odločilno »dobro ali hudo«, tukaj je odločilen človek. Še od bolnika samega »ne zahteva tisto malo pripravljenosti. Kot da bi Jezus s tem ozdravitvenim posegom hotel omogočiti dokončno odločitev množice in samega bolnika: za ali proti, kajti ob Jezusu ne moremo ostati neodločeni. *Jezusu je bila najbolj tuja mlačnost*. Kakšen je izid te preizkušnje? Farizeji so takoj odšli in se s herodovci posvetovali zoper njega, kako bi ga umorili. Pač ni ustrezal njihovi predstavi. Človek se mora odločiti za Jezusa ali proti njemu in ne za to, ali naj bo ozdravljen ali ne.

Roka, ki ni prekrvavljena, ki nemočno visi ob telesu, ne more izpolnjevati svojega naloge, ustvarjati vez s svetom. Takšni »suhi udje« so bili farizeji, ki so se uprli Njemu, ki je Roka, iztegnjena h grešnemu človeku. Jezus more prekrvaviti roko (človeka), da more ta izpolnjevati poslanstvo, za katero ga Jezus usposablja in pošilja. Odprte in k bližnjemu naravnane roke so tudi v službi življenja in spletajo tisti krog, v katerem je prostora za vse, zarisujejo karitativno delovanje, ki izvira iz trinitarične Božje darežljivosti.

Žena, ki je krvavela. »Za Jezusom se je odpravila velika množica in pritiskala nanj. V njej je bila tudi žena, ki je že dvanajst let krvavela. Veliko je pretrpela od mnogih zdravnikov in porabila vse svoje premoženje, pa ji ni nič pomagalo, ampak je bilo z njo celo slabše. Slišala je za Jezusa. Med množico se mu je približala od zadaj in se dotaknila njegove obleke. Rekla je namreč: 'Tudi če se dotaknem le njegove obleke, bom rešena.' Dovolj, da se dotaknem obleke, ki mu pripada. Ozdravljenje ni odvisno od moči telesnega dotika, ampak od moči vere. In v hipu se ji je ustavila kri in v telesu je začutila, da je ozdravljena nadloge. Jezus je v sebi zaznal, da je šla moč iz njega. Takoj se je obrnil k množici in rekel: 'Kdo se je dotaknil moje obleke?' Njegovi učenci so mu govorili: 'Saj vidiš, kako množica pritiskate, pa praviš: Kdo se me je dotaknil?' Oziral se je okrog, da bi videl tisto, ki je to storila. Ker je žena vedela, kaj se je z njo zgodilo, je vsa preplašena trepetaje pristopila, se vrgla predenj in mu povedala vso resnico. On pa ji je rekel: 'Hči, tvoja vera te je rešila in bodi ozdravljena svoje nadloge!''«

V mnogih primerih je že sama Jezusova bližina zdravilna. Prva Cerkev ga je imenovala *zdravnik*. Slep človek pred Jeriho čuti njegovo bližino (Mr 10, 46sl.) in pri krvotočni ženi ozdravlja že dotik njegove obleke (Mr 5,24-33) (primerjaj tudi skupno poročilo pri Mr 6,53-56). Pri ozdravitvi gluhonemega še bolj natančno, kako Jezus človeka ozdravi po dotiku ran ali bolnih mest; tako položi prst v uho in se dotakne jezika s slino. Odločilno se zdi pri ozdravljanju tukaj odpraviti telesne ovire (Mr 7,31-37).

a) Ozdravitev z besedo

Za Jezusa so značilna predvsem ozdravljanja z *besedo*: »Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi!« (prim Mr 2,1-12), slišimo reči Jezusa. Zdi se, da zadostuje avtoriteta njegove besede. Celó deklico, za katero, se je zdelo, da je mrtva, more s svojo besedo priklicati zopet v življenje (Mr 5,21-

43). Ravno v tej povezavi vedno znova izgovori aramejske besede, ki so posredovane tudi nam (*talíta kum – deklica vstani, efatá – odpri se*). Najbolj značilna oblika ozdravitve z besedo je zarotitev. Jezus osvobodi obsedene ljudi nečistih duhov (prim. Mr 1,23-26 ali 1,39). Kako psihološko občutljivo je Jezus vzpostavil zarotitev, pokaže ozdravitev obsedenega dečka (Mr 9,14-29), kar niti njegovim učencem ni uspelo.

Pomenljiva je tudi besedna zveza: »Zgodila se mi je beseda Gospodova« (Ezk 28,1 in drugod). Božja beseda je živa, rodovitna, učinkovita – to hoče izraziti naša sintagma. Beseda pride k nam, nas nagovarja; še več, se naseli med nami in – kar je dotik brez primere – postane meso.

b) Ozdravljanje na daljavo

Poleg množičnih ozdravitev (npr. Mr 6,53-56) so posebej vredne zanimanja Jezusove sposobnosti ozdravljanja na daljavo. To se pokaže že v pripovedi o ozdravitvi Jairove hčere (Mr 21-43). Že od daleč pomiri Jezus očeta: ona ni umrla, ampak samo spi. Hčer neke Grkinje iz Fenicije ozdravi Jezus na veliko daljavo (Mr 7,24-30).

c) Maziljenje

Maziljenje se tudi zdi, da ima pomembno mesto. Učenci, ki jih je Jezus poslal, so izgnali mnoge hude duhove ali so ozdravili bolnike z maziljenjem z oljem (Mr 6,7-13; prim. prakso prve krščanske skupnosti pri Jak 5,14.15).

č) Ozdravljenje po veri

Poseben pomen pripisujemo Jezusovem ozdravljanju po veri človeka. V mnogih ozdravitvah sproži postopek ozdravljanja zaupanje v Jezusa tisto, ki zdravilni postopek sproži (Gobavec: »Če hočeš, me moreš očistiti.«). Jezusu se ga je usmilil, iztegnil je roko, se ga dotaknil in rekel: »Hočem, bodi očiščen!« (Mr 1,40-44). Ali: Jezus: »Vse je mogoče